

॥ २३ ॥ तंभारंजिज्ञासाख्यं अर्थमोक्षं ॥ २४ ॥ तस्याद्वारमित्यादिना अध्यायशेषेणास्यक्रोधकामजयोव्याख्यायते ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥

हस्यश्वरथसंकीर्णं नरनारीसमाकुलं ॥ पश्यन्नपश्यन्निवतत्समतिक्रामदच्युतः ॥ २३ ॥ मनसातंवहन्भारंतमेवार्थं विचिंतयन् ॥ आत्मारामः प्रसन्नात्मा मिथिलामाससादह ॥ २४ ॥ तस्याद्वारं समासाद्य निःशंकः प्रविवेशह ॥ तत्रापि द्वारपालास्तमुग्रवाचान्यपेधयन् ॥ २५ ॥ तथैव च शुकस्तत्र निर्मन्युः समतिष्ठत ॥ नचातपाध्वसंततः क्षुत्पिपासाश्रमान्वितः ॥ २६ ॥ प्रताम्यति ग्लायति वानापैति च तथा तपात् ॥ तेषां तु द्वारपालानामेकः शोकसमन्वितः ॥ २७ ॥ मध्यंगतमिवादित्यं दृष्ट्वा शुकमवस्थितं ॥ पूजयित्वा यथान्यायमभिवाद्य कृतांजलिः ॥ २८ ॥ प्रावेशयत्ततः कक्ष्यां द्वितीयां राजवेश्मनः ॥ तत्रासीनः शुकस्तातमोक्षमेवावचिंतयत् ॥ २९ ॥ छायायामातपे चैव समदर्शी समद्युतिः ॥ तं मुहूर्तादिवागम्य राज्ञो मंत्रीकृतांजलिः ॥ ३० ॥ प्रावेशयत्ततः कक्ष्यां तृतीयां राजवेश्मनः ॥ तत्रांतःपुरसंबद्धं महच्चैत्ररथोपमं ॥ ३१ ॥ सुविभक्तजलाक्रीडंरम्यं पुष्पितपादपं ॥ शुकं प्रावेशयन् मंत्रीप्रमदावनमुत्तमं ॥ ३२ ॥ सतस्यासनमादिश्य निश्चक्रामततः पुनः ॥ तंचारुवेषाः सुश्रोण्यस्तरुण्यः प्रियदर्शनाः ॥ ३३ ॥ सूक्ष्मरक्तांबरधरास्तमकांचनभूषणाः ॥ संलापोल्लापकुशलानृत्यगीतविशारदाः ॥ ३४ ॥ स्मितपूर्वाभिभाषिण्योरूपेणाप्सरसांसमाः ॥ कामोपचारकुशलाभावज्ञाः सर्वकोविदाः ॥ ३५ ॥ परंपंचाशतं नार्यो वारमुख्याः समाद्रवन् ॥ पाद्यादीनि प्रतिग्राह्यपूजया परयार्चयन् ॥ ३६ ॥ कालोपपन्नेन तदा स्वाद्वन्नेनाभ्यर्चयन् ॥ तस्य भुक्तवतस्ताततदंतःपुरकाननं ॥ ३७ ॥ सुरम्यं दर्शयामासुरेकैकश्येन भारत ॥ क्रीडंत्यश्वहसंत्यश्वगायंत्यश्वापिताः शुभं ॥ ३८ ॥ उदारसत्वं सत्त्वज्ञाः स्त्रियः पर्यचरंस्तथा ॥ आरण्यस्तु शुद्धात्मानिः संदेहः स्वकर्मकृत् ॥ ३९ ॥ वश्येन्द्रियोजितक्रोधो न हृष्यति न कुप्यति ॥ तस्मै शय्यासनं दिव्यं देवाहं रत्नभूषितं ॥ ४० ॥ स्पर्ध्यास्तरणसंकीर्णं ददुस्ताः परमस्त्रियः ॥ पादशौचं तु कृत्वैव शुकः संध्यामुपास्य च ॥ ४१ ॥ निषसादासने पुण्ये तमेवार्थं विचिंतयन् ॥ पूर्वरात्रे तु तत्रासौ भूत्वा ध्यानपरायणः ॥ ४२ ॥ मध्यरात्रे यथान्यायं निद्रामाहारयत्प्रभुः ॥ ततो मुहूर्तादुत्थाय कृत्वा शौचमनंतरं ॥ स्त्रीभिः परिवृतो धीमान् ध्यानमेवान्वपद्यत ॥ ४३ ॥

॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ आरण्यः अरण्यजः शुकः ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥